

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 46881/21
Darinka GOSPOČIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 27. svibnja 2025.
u odboru u sastavu:

Jovan Ilievski, *predsjednik*,

Péter Paczolay,

Davor Derenčinović, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika odjela*,

uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 46881/21) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatska državljanka gđa Darinka Gospočić („podnositeljica zahtjeva”), koja je rođena 1965., živi u Stubičkim Toplicama i koju je zastupao g. M. Križanović, odvjetnik u Zagrebu, podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 16. rujna 2021.;

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o prigovoru o pravu na slobodu izražavanja, a da se ostatak zahtjeva proglasi nedopuštenim;

očitovanja stranaka;

nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPORA

1. Predmet se odnosi na pravo podnositeljice na slobodu izražavanja u vezi s parničnim postupkom radi naknade štete koji je pokrenut protiv nje.

2. Susjedi podnositeljice zahtjeva izgradili su farmu na kojoj su uzgajali divljač (jelene lopatare). Podnositeljica zahtjeva tvrdila je da je farma izgrađena nezakonito i da je ona bila izložena prekomjernoj buci životinja i neugodnim mirisima. Podnijela je nekoliko prijava protiv susjeda i lokalnih dužnosnika, navodeći da su počinili razne nezakonite radnje, ali su njezine prijave odbačene.

CONSEIL DE L'EUROPE

INTERPRETA
prijevodi i sudski tumači

3. Godine 2017. podnositeljica je pozvana u geodetski ured u vezi s geodetskom izmjerom koja je provedena na susjednoj farmi. Izražavajući svoje neslaganje s izmjerom, pred tri osobe rekla je da su njezini susjedi „kriminalci, mafijaši, da su u sprezi s bivšim gradonačelnikom i da su se udružili radi činjenja kriminalnih radnji, u cilju ostvarenja svojih osobnih interesa”.

4. Njezini su susjedi tada protiv nje istodobno pokrenuli kazneni i parnični postupak zbog dotične izjave. Podnositeljica je pravomoćnom presudom od 27. kolovoza 2019. proglašena krivom za kazneno djelo teškog sramoćenja i osuđena na uvjetnu novčanu kaznu u iznosu od 3000 hrvatskih kuna (oko 400 eura).

5. Nadalje, presudom Općinskog suda u Zlataru od 18. siječnja 2019., koju je 3. ožujka 2020. potvrdio Županijski sud u Slavonskom Brodu, domaći sudovi utvrdili su da je podnositeljica susjedima povrijedila pravo na čast i ugled i naložili joj da im isplati naknadu štete u ukupnom iznosu od 6000 hrvatskih kuna (oko 800 eura).

6. Podnositeljica je podnijela ustavnu tužbu protiv presuda donesenih u parničnom postupku, u kojoj je navela da joj je povrijeđeno pravo na pošteno suđenje i jednakost pred zakonom, tvrdeći da su domaći sudovi pogrešno utvrdili činjenice predmeta i pogrešno primijenili mjerodavno pravo. Rješenjem od 24. veljače 2021., koje je dostavljeno punomoćniku podnositeljice 18. ožujka 2021., Ustavni sud odbacio je njezinu ustavnu tužbu kao nedopuštenu.

7. Podnositeljica je pred Sudom iznijela prigovor da parnični postupak nije bio pošten, kao i prigovor u odnosu na ishod tog postupka. Vlada je obaviještena o prigovoru podnositeljice zahtjeva na temelju članka 10. Konvencije.

OCJENA SUDA

8. Vlada je, između ostalog, tvrdila da podnositeljica nije iscrpila domaća pravna sredstva jer se u ustavnoj tužbi nije pozvala na povredu svojeg prava na slobodu izražavanja.

9. Podnositeljica nije odgovorila na taj prigovor.

10. Sud ponavlja da, kako bi se domaća pravna sredstva pravilno iscrpila, nije dovoljno da povreda Konvencije „proizlazi” iz činjenica predmeta ili podnesaka podnositelja. Umjesto toga, podnositelj zahtjeva mora, izričito ili u biti, iznijeti prigovor o povredi na način koji nedvojbeno ukazuje da je taj prigovor, koji je kasnije podnesen Sudu, zaista bio istaknut i na domaćoj razini (vidi, na primjer, *Fu Quan, s.r.o. protiv Češke* [VV], br. 24827/14, stavak 172., 1. lipnja 2023.).

11. U ovom se predmetu podnositeljica zahtjeva, koju je zastupao odvjetnik, u svojoj ustavnoj tužbi doista nije pozvala na članak 10. Konvencije, niti na odgovarajuću odredbu Ustava kojom je zajamčeno pravo

na slobodu izražavanja. Umjesto toga, pozvala se na članak 14. stavak 2. i članak 29. stavak 1. Ustava, što su odredbe koje odgovaraju člancima 6. i 14. Konvencije. Što je još važnije, nije ni u biti prigovorila da je došlo do povrede njenog prava na slobodu izražavanja (vidi stavak 6. ove presude).

12. Umjesto toga, podnositeljica je iznijela prigovor o nepoštenosti parničnog postupka radi naknade štete, tvrdeći da su domaći sudovi pogriješili u svojoj ocjeni dokaza i primjeni prava. Ustavni sud stoga nije razmatrao njezino pravo na slobodu izražavanja na vlastitu inicijativu – što i nije dužan prema pravu Republike Hrvatske (vidi *Merot d.o.o. i Storitve Tir d.o.o. protiv Hrvatske* (odl.), br. 29426/08 i 29737/08, stavak 36., 10. prosinca 2013.). Štoviše, u odgovoru na prigovor Vlade o neiscrpljivanju domaćih pravnih sredstava, podnositeljica zahtjeva nije ni pokušala tvrditi da je u ustavnoj tužbi doista prigovorila da joj je povrijeđeno pravo na slobodu izražavanja.

13. U tim okolnostima i uzimajući u obzir svoju sudsku praksu o tom pitanju (vidi gore navedeni predmet *Merot d.o.o. i Storitve Tir d.o.o.*, stavci 34. – 38.), Sud smatra da se prigovor Vlade mora prihvatiti.

14. Iz toga proizlazi da je ovaj zahtjev nedopušten na temelju članka 35. stavka 1. Konvencije zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava i stoga se mora odbaciti na temelju članka 35. stavka 4.

Iz tih razloga sud jednoglasno

proglašava zahtjev nedopuštenim.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 19. lipnja 2025.

Dorothee von Arnim
zamjenica tajnika

Jovan Ilievski
predsjednik